

Cuines del món

INS EUCLIDES

El projecte

L'experiència "Cuines del món" està emmarcada en un Projecte de diversificació curricular (PDC) que té per objectiu l'assoliment de les competències bàsiques de l'ESO que permeti la certificació del graduat en Secundària. Està enfocat a un determinat perfil d'alumnat que presenta certes dificultats d'aprenentatge que comporten risc d'abandonament escolar, sigui per aspectes cognitius (dislèxia, retard d'aprenentatge, TDAH, etc.) o sigui per una situació sociofamiliar desfavorida.

Aquesta activitat educativa educativa que es forma part de la Crida 360 parteix de la necessitat de formar a l'alumnat en risc d'abandonament escolar en un projecte integrador i es trasllada en una experiència d'ensenyament i aprenentatge resultant d'una trajectòria quadrimestral, on la creació de material en diversos formats: web, audiovisual, fotogràfic... pretén empoderar-los per generar les seves pròpies iniciatives d'interès i d'utilitat social, treballar pel compromís i el sentit de servei a la comunitat.

Amb la realització d'unes webs col·laboratives amb material videogràfic, fotogràfic i escrit de forma conjunta entre l'alumnat, s'ha intentat potenciar la integració dels coneixements (ja sigui mitjançant la transversalitat d'aquests amb les diverses matèries o per la integració dels continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals), l'aprenentatge significatiu amb unes propostes que esdevenen part d'un projecte singular que forma part de la Televisió local de Calella, finalment, a l'autonomia en el procés d'aprenentatge. Serà a través de les entrevistes, la realització i publicació de les receptes i d'aquesta experiència audiovisual la que els serveixi per a empoderar a l'alumnat per generar les seves pròpies iniciatives d'interès i d'utilitat social.

L'objectiu inicial alhora de desenvolupar aquest projecte van ser crear una iniciativa comunitària que apostés pel treball col·laboratiu entre diversos actors (en aquest cas per l' Institut, el Centre Cívic Poblenou i la Radio-Televisió local de Calella) per oferir oportunitats educatives d'aprenentatge i desenvolupament a un grup d'alumnes en risc d'abandonament escolar. Així doncs, aquesta projecte és un exemple de connexió dels interessos i motivacions dels alumnes amb els recursos educatius d'una televisió local i d'un espai de la comunitat com un Centre Cívic per tal de crear un entorn favorable per a personalitzar l'experiència educativa.

Altres objectius inicials que van motivar la creació de Cuines del món van ser:

- Construir diverses propostes multidisciplinàries en funció d'una idea.
- Crear col·lectivament de produccions audiovisuals que recullin l'experiència d'ensenyament i aprenentatge.
- Treballar el llenguatge audiovisual i l'entrevista.

- Participar en diferents activitats de discussió i comentar diferents entrevistes i programes de cuina.
- Formar-se i tenir una actitud creativa com a espectador/a i com a creador/a.
- Fomentar l'aprenentatge significatiu.
- Fomentar, implementar i potenciar el treball en grups cooperatius
- Responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge.

“Cuines del món” està inclòs en el projecte Estímul que té una durada de dos cursos (tercer i quart d'ESO), tenint en compte que els alumnes de 3r i 4t estan barrejats al mateix grup. D'aquesta manera, s'incentiva l'aprenentatge cooperatiu tenint en compte que, durant els dos anys, els continguts tenen una estructura gradativa però no esglaonada. En definitiva, es tracta de configurar a través d'aquest projecte uns objectius que permeten a l'alumnat assolir i consolidar les competències bàsiques durant dos anys, reincidint a través de diferents projectes en aquelles competències bàsiques que es consideren imprescindibles per aconseguir el graduat de secundària.

La metodologia didàctica emprada és la de l'aprenentatge basat en projectes i es basa fonamentalment en el treball cooperatiu mitjançant grups de treball de 3 o 4 alumnes que treballen per construir el seu propi web i programa de televisió. L'alumnat treballa de manera autònoma en base al projecte, prèviament lliurat en el seu guió tècnic, on es troben tots els requeriments necessaris per a la seva realització. En aquest cas, hi ha una primera avaluació d'aquest guió i es resolen els dubtes que van sorgint al llarg del desenvolupament del projecte. És molt important en aquest punt que tots els membres grup se sentin igual de participants del projecte i que tinguin un rol assignat dins del grup: càmera, guionista, entrevistador... per tal que el projecte comú esdevingui cooperatiu. Treballar de manera cooperativa en un projecte de realització d'un web i d'un programa televisiu afavoreix el poder relacionar el contingut amb el context i les evidències, potenciant l'aprenentatge significatiu i la motivació de l'alumnat, el foment de la recerca d'informació, la presa de decisions i la reflexió personal. També representa l'aprenentatge d'una metodologia de treball aplicable a molts àmbits professionals.

Així doncs els criteris metodològics es defineixen a partir de:

Característiques de les activitats:

- Pràctiques i competencials.
- De caràcter comunitari vinculades a l'entorn i al barri.
- Aprenentatge significatiu en projectes i situacions reals on posen en pràctica el que han après a classe.

Dinàmiques de treball:

- Treball en grups cooperatius heterogenis de 3-4 alumnes

- Reflexió sobre el procés d'aprenentatge.
- Autoavaluació, coavaluació i avaluacions conjuntes.

I en definitiva es tracta que l'alumnat esdevingui protagonista del programa de cuina amb la intenció de donar a conèixer al públic de Ràdio Calella TV les receptes que han estudiat i preparat i que ara poden transferir. Les receptes són enregistrades a la Cuina del Centre Cívic per personal de Radio Calella TV i es col·labora amb ells en el treball de les Introduccions, els àudios, la preparació de les càpsules...

Finalment, aquestes càpsules audiovisuals tenen un format de dos a tres minuts de durada que es passen a Ràdio Calella TV.

Al web Euclides TV es pot veure un petit resum de l'experiència i els dos primers programes televisius que s'han emès a Radio Televisió Calella <https://euclidestv.wordpress.com/2019/03/08/cuines-del-mon/>

Aprenentatges

En el nostre pas en el procés de capacitació hem revisat el nostre projecte a partir de la visió 360 que ens ha fet repensar aspectes a partir de l'observació del mateix projecte a través d'aquesta nova òptica.

Això ha fet que des del grup de treball que hem estat experimentant aquest procés d'aprenentatge tornéssim a repensar aquesta tasca educativa que hem presentat amb una nova visió sobre la pràctica que hem desenvolupat.

Alguns dels aspectes que ens han fet pensar que es podien millorar a través dels aprenentatges que s'han dut a terme al voltant de la personalització i de les connexions de l'escola amb l'entorn tenen molt a veure en com es necessari **cuidar els processos de participació** en el centre, ja sigui amb les famílies o amb els agents educatius que hi participen.

Un altre revisió important que s'ha fet ha estat el **com s'han fet les connexions**, ja que sempre han estat demandes internes del centre cap als agents i desenvolupades totes elles sobre la marxa del projecte, sense una planificació prèvia establerta i sense una presa de decisions conjuntes entre els diferents agents implicats. En aquest sentit, el no tenir cap persona del centre que s'encarregués de fer aquestes coordinacions ha fet que sorgissin imprevistos, que de manera ocasional s'haguessin de refer horaris de treball als diferents llocs...

En les observacions en el *learning walk* i en les converses establertes amb altres professors d'altres centres, en han donat idees molt valuoses al voltant de les pràctiques que s'estaven fent en altres centres, tant de primària com de secundària.

Les maneres de fer, les idees o com resolen alguns problemes en altres centres, ens han permès ampliar el nostre espectre ja que el dia a dia a

vegades és molt absorbent i el veure pràctiques innovadores, estratègies diferents o diversitat de visions.

En definitiva, aquesta revisió s'ha focalitzat sobretot en dos aspectes que de fet són els que articulen el nostre repte de millora: per una banda, la coordinació amb tots els agents que participen del projecte, i per l'altre, com millorem la participació de les famílies en aquest procés.

I en aquest sentit s'han proposat una sèrie d'accions com:

- Millorar els espais de coordinació entre els diferents agents que participen del projecte.
- Ampliar la xarxa d'agents socials, equipaments, famílies per a treballar de forma col·laborativa.
- Pensar conjuntament amb els altres agents les activitats que fem.
- Dissenyar els horaris pensant en aquesta oferta educativa i no en l'horari intern de centre.
- Repensar els processos de participació dins del projecte, no només amb els agents si no també amb l'alumnat i les famílies.
- Revisar les actuacions amb les famílies per fer-les partícips de tots el procés.

D'aquesta manera es vol repensar aquesta iniciativa comunitària que aposta pel treball i lideratge col·laboració entre diversos actors (en aquest cas per l' Institut, el Centre Cívic Poblenou i la Radio-Televisió local de Calella) i que es vol ampliar enfortint la participació de les famílies per oferir oportunitats educatives d'aprenentatge i desenvolupament a un grup d'alumnes en risc d'abandonament escolar.